

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

08 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror împotriva sentinței Judecătorei Strășeni din 26 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2014, în privința inculpatei

Sirețanu Fevronia Gheorghe, născută la 27 iunie 1936, originară și locuitoare a or. Strășeni, str. Iurii Gagarin 12, cetățeană a R. Moldova, fără antecedente penale;

în instanța de fond:

în instanța de apel:

în instanța de recurs:

Termenul de examinare a cauzei

28 martie 2012 – 26 decembrie 2013,

20 februarie – 24 aprilie 2014,

03 iulie – 08 octombrie 2014;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Strășeni din 26 decembrie 2013, Sirețanu Fevronia a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, din motiv că acțiunile ei nu întrunesc elementele infracțiunii.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că Sirețanu F. este învinuită că, avînd intenția deținerii și folosirii documentelor oficiale false, știind cu certitudine că nu a deținut niciodată un lot de teren cu suprafața de 0,1475 ha în regiunea „Roșcani”, în extravilanul or. Strășeni, a deținut și folosit ilegal titlul de autentificare a drepturilor deținătorilor de teren care i-a fost eliberat la 15.06.2011, pe terenul cu cod cadastral nr. 8001103.015, cu destinație grădini, cu suprafața de 0,1475 ha, înregistrat ilegal și eronat în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr. 46 din 24.03.1993, în baza deciziei nr. 3.5 din 24.03.1993 a Consiliului orașenesc Strășeni, care de fapt nu exista la momentul eliberării titlului în Primăria or. Strășeni și nici la arhivele de toate nivelurile unde astfel de acte ar fi necesar să se păstreze. Astfel, eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nu a avut un careva temei legal.

Ulterior, la 21.06.2011, urmărind scopul definitivării intenției sale de obținere ilegală a dreptului de proprietate asupra lotului de teren cu cod cadastral nr. 8001103.015, s-a adresat cu o cerere la OCT Strășeni, care i-a înregistrat la aceeași dată dreptul de proprietate în Registrul bunurilor imobile.

Astfel, inculpata ar fi săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod penal, adică deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi.

Instanța a reținut că, în conformitate cu prevederile art. 82 Cod Funciar și în baza deciziei Consiliului orașenesc Strășeni nr. 3.5 din 24.03.1993, inculpata a fost împroprietărită cu teren agricol cu destinație grădini în mărime de 0,1475 ha, amplasat în extravilanul or. Strășeni, în regiunea numită „Roșcani”. După aceasta, terenul i-a fost transmis în natură, ea l-a prelucrat, a cultivat roadă, a achitat impozitele funciare.

În urma adresării la Primăria or. Strășeni, ultimei i-a fost eliberat Titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral 8001103.015, pe care apoi ea l-a prezentat la OCT Strășeni, unde, la 21.06.2011, i-a fost înregistrat dreptul de proprietate asupra acestui teren în Registrul de Stat al bunurilor imobile.

În ședința de judecată, inculpata nu a recunoscut vina și a declarat că, după decesul soțului, ea s-a adresat organului competent cu o cerere, în baza căreia i-a fost atribuit terenul agricol cu destinație grădini, în mărime de 0,1475 ha, amplasat pe teritoriul or. Strășeni, în regiunea numită „Roșcani”. Deoarece este în vîrstă, are probleme de sănătate, l-a împuternicit pe fiul său Gheorghe, prin procură, să-i perfecteze actele de proprietate asupra terenului în cauză. Drept urmare, la 15.06.2011, Primăria i-a eliberat Titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral 8001103.015, pe care apoi l-a prezentat la OCT Strășeni, unde, la 21.06.2011, i-a fost înregistrat dreptul de proprietate asupra acestui teren în Registrul de Stat al bunurilor imobile.

Din declarațiile inculpatei nu rezultă că ea a avut intenția de a deține sau folosi documentul vândit fals, adică Titlul de proprietate, cu scopul de a primi ilegal în proprietate terenul de pământ. Ea nu a participat la falsificarea Titlului, nu a știut și nu a avut cum să știe că acest Titlu este fals. Or, potrivit art. 20 Cod Funciar, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat de autoritățile administrației publice locale la atribuirea de către stat a terenurilor, este documentul ce confirmă drepturile deținătorilor de teren.

Martorii acuzării S. Radu, G. Baltaga și M. Sîrbu au declarat judecății că inculpatei i-a fost atribuit cota de teren în proprietate în baza deciziei Consiliului Orașenesc Strășeni nr. 3.5 din 24.03.1993. În baza acestei decizii, au fost împroprietăriți sute și mii de locuitori ai or. Strășeni. S. Radu și M. Sîrbu au confirmat că ei au semnat Titlul de proprietate pe numele inculpatei și nu au apărut careva dubii pe marginea legalității acestuia. Abia în anul 2000 s-a constatat inexistența deciziei nr. 3.5 din 24.03.1993. Nu a fost verificat faptul existenței acestei decizii la semnarea titlului, deși era necesar efectuarea acestui lucru.

Deci, inculpata nu știa despre inexistența deciziei nr. 3.5 din 24.03.1993, dar nici funcționarii Primăriei, responsabili de corectitudine eliberării Titlului, nu știau despre aceasta. Inculpata nu a completat formularul Titlului, nu a controlat veridicitatea lui și nici nu era obligată s-o facă.

Potrivit actelor normative citate, organele administrației publice locale și organele de stat, în persoana OCT, sînt abilitate cu obligațiile și drepturile de legalitatea împroprietării cu teren, eliberarea documentelor ce confirmă dreptul de proprietate și corectitudinea înregistrării ulterioare a acestui drept.

Declarațiile martorilor G. Baltaga, M. Sîrbu și O. Sîrcu că inculpatei nu i-a fost transmis teren în proprietate în regiunea „Roșcani” și că ea nu este în listele plătitorilor impozitelor funciare anume pe acest teren, nu pot servi ca probe incontestabile ce ar dovedi vinovăția ultimei în săvârșirea infracțiunii imputate, deoarece însăși ei au

declarat că activitatea de împrumutarea cu pământ nu s-a definitivat, că lipsesc listele deținătorilor de terenuri cu destinație grădini, lipsește proiectul de organizare a teritoriului, aprobat de către primărie. Faptul că inculpata nu este înregistrată ca plătitor de impozit nu este vina ultimei, or inginerul funciar era obligat să transmită informația secției de impozitare.

Afară de aceasta, din chitanțele de recepție a plăților fiscale rezultă că, de la momentul împrumutării cu pământ, ultima regulat achită impozitele funciare, inclusiv pe acest teren.

Nu constituie probe veridice, incontestabile, care ar dovedi vinovăția inculpatei în deținerea și folosirea documentului oficial fals, nici procesul verbal de examinare a dosarului cadastral cu nr. 80011030.015, procesul verbal de examinare a registrului titularilor funciar ai Primăriei Strășeni, procesul verbal de examinare a registrului cadastral, procesul verbal de ridicare a originalului Titlului de proprietate din 07.11.2011, comunicatul Primăriei, comunicatele arhivelor, ordonanțele de pornire a urmăririlor penale în privința altor cetățeni și scrisorile de însoțire, extrasele din Registrul bunurilor imobile, planul urbanistic, deoarece inculpata nu este învinuită și de falsificarea Titlului de proprietate. Introducerea unor informații pretinse a fi false în formularul Titlului nu ține de acțiunile imputate inculpatei. Planul urbanistic al or. Strășeni a fost aprobat de către Primărie după eliberarea titlului și nu inculpata urma să țină cont de acest lucru. Chiar dacă pe acel teren urmează să se construiască în perspectivă stație de epurare, aceasta nu demonstrează falsul Titlului și că inculpata știa despre aceasta.

Probele prezentate de procuror nu conțin careva date referitoare la acțiunile sau inacțiunile de falsificare, deținere sau utilizare a actelor oficiale false de către inculpată.

Susținerea acuzării că Titlul pe numele inculpatei ar fi fals, este doar o presupunere, iar condamnarea nu poate avea loc pe baza unor presupuneri.

Învinuirea înaintată de către acuzare inculpatei nu cuprinde indicii obligatorii prevăzute de art. 281 Cod de procedură penală și anume data, locul, mijloacele și modul de falsificare a documentului oficial. Procurorul nu a stabilit și nu a prezentat judecății probe despre cine, când și în ce mod a falsificat Titlul cu pricina.

Nefiind stabilit faptul falsificării documentului, nu poate fi reținută nici existența deținerii și folosirii acestui document.

Din probele prezentate de acuzare, inculpata a dobândit dreptul de proprietate asupra terenului în baza Titlului de autentificare a drepturilor deținătorilor de teren care i-a fost eliberat la 15.06.2011, pe terenul cu cod cadastral nr. 8001103.015, cu destinație grădini, cu suprafața de 0,1475 ha, ce presupune dreptul de posesie, folosință și de dispoziție asupra imobilului primit în proprietate. Titlu, care în prezent are putere juridică, nefiind de nimeni contestat în ordinea stabilită și anulat printr-un act juridic de organele abilitate cu acest drept.

În cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești, nu au fost acumulate și prezentate probe ce ar demonstra, că Titlul nominalizat, prezentat la OCT Strășeni, este fals. Până a fi reținute careva fapte infracționale, organul de urmărire penală urma să prezinte dovezi că Titlul este fals (raport de expertiză, constatări științifice, prezența unui act juridic, prin care ar fi stabilită nulitatea acestuia). Asupra legalității ori ilegalității acestui document nu s-au pronunțat careva hotărâri, nu s-au făcut careva concluzii de către specialiștii în domeniu, acesta fiind prezumat a fi legal până la probarea contrariului.

Prin urmare, în lipsa probelor că actul respectiv a fost dobândit ilicit și este ilicit, nu poate fi reținută învinuirea de deținere și folosire a documentului oficial fals, care

acordă drepturi și eliberează de obligațiuni.

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie condamnată în baza art. 361 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 300 unități convenționale, ce constituie 6000 lei.

Apelantul a invocat că instanța de fond nu a apreciat la justa valoare probele acuzării, care demonstrează pe deplin vinovăția inculpatei.

Astfel, martorului S. Radu a confirmat că activează în calitate de secretar a consiliului local Strășeni și a semnat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu cod cadastral nr. 8001103.015, însă nu a verificat existența deciziei nr. 3.5 din 24.03.1993, la care se făcea referire titlul. A acționat în așa mod deoarece a avut încredere în specialistul pentru reglementarea regimului funciar din cadrul primăriei or. Strășeni. Titlul a parvenit la ea fiind semnat de toți ceilalți funcționari și de aceia a semnat și ea.

Martorului I. Țurcanu a menționat că la 21.06.2011, la OCT Strășeni s-a adresat cet. V. Severin pentru a înregistra dreptul de proprietate asupra terenului cu cod cadastral nr. 8001103.015, cu destinația grădini, cu suprafața de 0,1475 ha, prezentând titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren, cu cod cadastral nr. 8001103.015. Alte acte nu au fost depuse.

Nu există nici o probă care ar confirma faptul că inculpatei i-a fost repartizat lot de teren în regiunea „Roșcani”. Toate actele primare care au stat la baza perfectării titlului în cauză sunt false.

Infrațiunea comisă de inculpată este formală și s-a consumat în momentul obținerii titlului fals, respectiv, deținerii și folosirii lui.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2014, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că concluziile primei instanțe corespund circumstanțelor stabilite la judecarea cauzei.

Martorul S. Radu în instanță a confirmat că ea activează în calitate de secretar a consiliul local Strășeni și a semnat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu cod cadastral nr. 8001103.015, însă nu a verificat existența deciziei nr. 3.5 din 24.03.1993, la care se făcea referire în titlul. A acționat în așa mod deoarece a avut încredere în specialistul pentru reglementarea regimului funciar din cadrul primăriei or. Strășeni. Titlul a parvenit la ea fiind semnat de toți ceilalți funcționari și de aceia a contrasemnat și ea.

Martorul I. Țurcanu a specificat că la 21.06.2011, la OCT Strășeni s-a adresat cet. V. Severin pentru a înregistra dreptul de proprietate asupra terenului cu cod cadastral nr. 8001103.015, cu destinația grădini, cu suprafața de 0.1475 ha, pentru înregistrare a prezentat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu cod cadastral nr. 8001103.015. Adăugător careva acte nu au fost depuse.

Martorul M. Șumleanski a relatat că planurile geometrice a terenului cu cod cadastral nr. 8001103.015, pe numele inculpatei, au fost verificate și perfectate la Chișinău de SRL „Geinfosistem”. Actele au fost transmise de OCT Strășeni.

Nu sunt relevante și urmează a fi respinse motivele apelului, precum că vinovăția inculpatei se dovedește prin faptul, că inculpata ar deține drept de proprietate pe respectivul lot de teren, este unul doar declarativ.

Din declarațiile inculpatei nu rezultă că ea a avut intenția de a deține sau folosi documentul vădit fals, adică Titlul de proprietate, cu scopul de a primi ilegal în proprietate a terenului de pământ. Ea nu a participat la falsificarea Titlului, nu a știut și

nu a avut cum să știe că acest Titlu este fals. Or, potrivit prevederilor art. 20 Cod funciar documentele ce confirmă drepturile deținătorilor de teren sunt: titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat de autoritățile administrației publice locale la atribuirea de către stat a terenurilor.

Partea acuzării nu a argumentat prin probe cererea de apel, susținerea poziției sale și nu a motivat prin probe dezacordul cu concluziile instanței de fond, nu a prezentat careva probe noi, suplimentare în favoarea acuzării, astfel omițând posibilitatea legală de a o mai face. Or, instanța de judecată, după cum prevede art. 24 Cod de procedură penală, nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau apărării. La fel, iar, conform art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului. Astfel, alte probe decât cele deja enumerate și analizate nu au fost prezentate.

Rezultă că partea acuzării nu a îndeplinit cerințele legii cu privire la prezentarea probelor de vinovăție, prezentarea probelor suplimentare, în susținerea apelului asupra sentinței de achitare.

Prin urmare, atât la cercetarea judecătorească în cadrul ședințelor de judecată a instanței de fond, cât și în ședința instanței de apel, vinovăția inculpatei nu a fost dovedită. Ori, inculpata nu a confecționat, nu a deținut și nu a folosit documente oficiale false care ar fi acordat drepturi sau ar fi eliberat-o de obligațiuni, în acțiunile ei lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate, ea nu a știut că actele eliberate pe numele ei sunt false, avînd încrederea că autoritățile locale au eliberat acte în condițiile legii, ea nu a avut intenții de folosire a unor acte false ce-i ar fi dat dreptul de proprietate și folosință a lotului de teren, fiind sigură că actele au fost eliberate de autoritățile competente în condiții legale.

Lipsa în Primăria or. Strășeni a hotărârii Consiliului orășenesc de atribuire a loturilor de teren nu-i poate fi imputată în nici un fel, ori responsabilitatea păstrării actelor oficiale este pusă pe seama autorității emitente, lipsa acestor acte nu demonstrează că nu a fost adoptată de primărie o hotărâre de atribuire a terenurilor sau că a fost dată o hotărâre ilegală.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar în care solicită casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Recurentul a indicat că instanța de apel nu a supus verificării probele prezentate în sprijinul acuzării, dar a făcut trimitere unilateral la declarațiile inculpatei și argumentele invocate de către apărător în discursul său.

Instanța de judecată a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare, nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate.

Intenția directă a inculpatei s-a manifestat prin aceea că ea, nedeținînd sub nicio formă și niciodată teren în regiunea „Roșcani”, or. Strășeni și știind cu certitudine că în cadrul Primăriei or. Strășeni pe numele său nu exista careva înscrisuri sau careva acte, care ar atesta faptul că i-a fost repartizat în regiunea „Roșcani” teren „sote” sau să fi achitat careva plăți fiscale, a inițiat procedura de perfectare pe numele său a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu cod cadastral nr. 8001103.015 și a participat activ la perfectarea actelor primare existente în dosarul cadastral, prin aplicarea de semnături de către ea, achitarea de plăți (taxe) oficiale pentru perfectarea actelor primare, ulterior prezentarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren la Primăria or. Strășeni pentru a fi semnat de persoanele abilitate. Această intenție directă se probează prin conținutul titlului de autentificare a dreptului deținătorului de

teren cu cod cadastral nr. 8001103.015, care cuprinde mențiuni și informații false și cu care inculpata este în cunoștință de cauză, avându-1 primit la mână, iar mai apoi la indicația sa, a fost prezentat titlul dat la OCT pentru înregistrarea dreptului de proprietate.

Prin confecționare, în sensul art. 361 Cod penal, se înțelege crearea sau denaturarea conținutului documentelor oficiale care acordă drepturi sau eliberează de obligații.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rînd, conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens.

Sub acest aspect se reține că, în recursul său ordinar procurorul a invocat în drept și temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cum ar fi că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel (pct. 5 din decizie).

Totodată, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat asupra căror motive concrete din apelul procurorului, în raport cu circumstanțele indicate în descriptivul deciziei contestate, nu s-ar fi pronunțat instanța de apel, omițîndu-se totalmente motivarea ilegalității deciziei contestate în acest sens, cu indicarea unor concrete erori în aspectul vizat.

Rezultă, că recursul de pe rol nu întrunește condițiile legale de conținut în această parte, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al procurorului cu circumstanțe în fapt și în drept, care ar agrava situația inculpatului și care ar justifica acest recurs.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii.

În al doilea rînd, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și cu referire la argumentul regăsit în recursul ordinar că decizia instanței de apel este neîntemeiată, dar în care nici nu se conțin referiri la erori de drept concret definite în acest sens, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărîrilor instanțelor de fond și de apel, inclusiv cele reproduse în pct. **2** și **4** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că ambele instanțe au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind achitarea inculpatei, în strictă

conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, cum ar fi și declarațiile inculpatei, martorilor S. Radu, I. Țurcanu, M. Șumleanski și procesele verbale de examinare a dosarului cadastral cu nr. 80011030.015, de examinare a registrului titularilor funciar ai Primăriei Strășeni, de examinare a registrului cadastral al deținătorilor de terenuri din or. Strășeni, de ridicare a originalului Titlului de proprietate din 07.11.2011, comunicatul Primăriei or. Strășeni, comunicatele arhivelor, pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apel și repetate în recursul procurorului (*pct. 2 -5 din decizie*).

Mai mult, recursul declarat, fondat pe mențiuni că: „*instanța de apel a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare*”, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au estimat circumstanțele cauzei (*pct. 5 din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu este temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea doar acestei chestiuni în recursul ordinar, este lipsită de orice suport legal.

Pe lângă aceasta, conform art. 24 alin. (2), (4), 26 alin. (3), 436 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului. Procedura de rejudecare a cauzei după casarea hotărârii în recurs se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei.

Potrivit jurisprudenței naționale și a CtEDO, având în vedere dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță în temeiul căruia inculpatul fusese achitat. Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți (*hotărârile CtEDO Popovici vs. Moldova din 27.11.2007, §72, și Dănila vs. România din 8.03.2007, §62-63*). Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului (*hotărârea CtEDO Spînu vs. România din 29.04.2008, §60*).

În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența CtEDO, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului. CtEDO, în hotărârea *Capean vs. Belgia* din 13.01.2005, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 și e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

Nerespectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și 26 din Codul de procedură penală, care îl obligă pe acuzatorul de stat, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, să prezinte în ședința de judecată anumite probe în susținerea acuzațiilor penale aduse inculpatului, urmează să fie apreciată ca nesusținere a acuzațiilor penale în privința inculpatului, în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare.

Ignorarea acestei jurisprudențe lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art.6 din CEDO.

Însă, în pofida normelor specificate, a principiului contradictorialității în procesul penal și a jurisprudenței nominalizate, se observă că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel, în cadrul rejudecării cauzei potrivit regulilor generale după achitarea inculpatei, procurorul nu a solicitat să fie cercetate direct și nemijlocit probele scrise și decisive ale acuzației, cum ar fi titlul respectiv și actele de eliberare și înregistrare a acestuia, inclusiv cele pe care și-a fondat ulterior recursul ordinar, în fața instanței de apel fiind audiați la inițiativa procurorului doar martorii O. Sîrcu și S. Radu, declarațiile căror au fost apreciate de instanțe și puse la baza sentinței de achitare a inculpatului, nefiind relevante în aspectul învinuirii formulate (v. 1, f. d. 238-246, v.2, f.d. 4-15).

Este adevărat că instanța de apel a dat citirii probelor scrise, examinate de prima instanță, consemnându-le în procesul verbal al ședinței de judecată, dar din propria inițiativă.

Sub acest aspect, instanța de recurs nu atestă încălcarea principiului contradictorialității procesului penal, deoarece instanța de apel a pronunțat o hotărâre în favoarea inculpatului, iar potrivit art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei.

Cele expuse denotă faptul că procurorul s-a eschivat să-și exercite în fața instanței de apel sarcina prezentării probelor, adică nu și-a susținut apelul și volumul învinuirii înaintate inculpatei, care a fost anterior achitat de instanța de fond, omițând legala posibilitate oferită de prevederile art. 414, 419 Cod de procedură penală, de a-și dovedi motivele invocate în apel, iar instanța de apel nu era în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță în temeiul căruia inculpata fusese achitată.

Totodată, prevederile art. 427 Cod de procedură penală oferă posibilitatea contestării prin intermediul recursului ordinar doar a hotărârilor judecătorești, pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar nu și contestarea acțiunilor sau inacțiunilor procurorului care a participat la judecarea apelului în vederea redresării omisiunilor procesuale comise de el.

În hotărârea CtEDO din 06.04.2010, în cauza Ștefan vs. România, este clar specificat că procurorul are obligația de a reflecta pretensele erori înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, iar statul este cel care trebuie să-și asume erorile comise de procuror și aceste erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză.

Mai mult, recurentul nu critică în niciun fel concluzia instanțelor că titlul respectiv nu este declarat fals sau nul în modul prevăzut de lege, adică de drept acesta este perfect legal pînă în prezent și produce efectul juridic privind deținerea legală în proprietate de către inculpată a terenului nominalizat.

Totodată, invocarea în recurs a că inculpata: *„a participat activ la perfectarea actelor primare existente în dosarul cadastral, prin aplicarea de semnături de către ea, achitarea de plăți (taxe) oficiale pentru perfectarea actelor primare, ulterior*

prezentarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren la Primăria or. Strășeni pentru a fi semnat de persoanele abilitate... prin confecționare, în sensul art. 361 Cod penal, se înțelege crearea sau denaturarea conținutului documentelor oficiale care acordă drepturi sau eliberează de obligații”, este absolut neîntemeiată, dat fiind că asemenea circumstanțe nu i-au fost incriminate inculpatei prin rechizitoriu, iar potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu (v. 1, f. d. 115, pct. 2, 5 din decizie).

Astfel, soluția dispunerii rejudecării cauzei pentru examinarea repetată a apelului procurorului potrivit regulilor primei instanțe, în vederea unei eventuale condamnări a persoanei achitate, în cazul în care procurorul nu a susținut în apel învinuirea prin invocarea cercetării directe a probelor, ar fi una lipsită de orice suport legal.

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că recursul ordinar este și unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) și 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește condițiile legale de conținut și este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol nu îndeplinește condițiile legale de conținut și este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1) și 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni din 26 decembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2014, în privința inculpatei Sirețanu Fevronia Gheorghe, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut și este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 29 octombrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan